

باسمه تعالی
وزارت آموزش و پرورش

علوم و فنون ادبی ۳

	مشخصات دانش آموز	مشخصات امتحان	زمان امتحان
	شماره ی کارت:	درس: علوم و فنون ادبی ۳	ساعت:
	نام:	رشته:	روز و تاریخ:
	نام خانوادگی:	پایه: دوازدهم	مدت پاسخگویی: ۹۰ دقیقه

ردیف	تاریخ ادبیات (۲ نمره)	نمره
۱	حد واسط سبک هندی و دوره ی بیداری را سبک می دانند .	۲۵/۱
۲	اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت است . (الف) محمدباقر میرزا خسروی (ب) میرزا آقا تبریزی	۲۵/۱
۳	با توجه به متن زیر ، نام شخصیت مورد نظر را بنویسید : « شاعر و نویسنده ی انقلاب است . وی با مجموعه شعر «در کوچه ی آفتاب» ، توانایی خود را در ادبیات انقلاب نشان داد. نثر وی ساده اما عمیق و عاطفی است . از دیگر آثار او می توان : تنفس صبح ، آینه های ناگهان و منظومه ی ظهر روز دهم » را نام برید ؟	۲۵/۱
۴	آثار : شمس و طغرا، همسایه ها، بره گمشده راعی، به ترتیب از کدام رمان نویسان معروف معاصر می باشند ؟ (الف) علی محمد افغانی، محمد باقر میرزا خسروی ، احمد محمود (ب) محمد باقر میرزا خسروی ، احمد محمود ، هوشنگ گلشیری	۲۵/۱
۵	کدام گزینه غلط است ؟ (الف) اوج سخن پروین در قطعات اوست . (ب) درسبک ادبیات معاصر تا انقلاب اسلامی واحد شعر بیشتر بیت است نه بند. (ج) نثر ساده ی دوره ی معاصر را بیشتر با نثر داستانی می شناسند . (د) جریان نوگرایی شعر نیما با سرایش «ققنوس» در سال ۱۳۱۶ تثبیت شد .	۵/۱
۶	دو مورد از ویژگی های شعر عارف قزوینی را بنویسید :	۵/۱
	سبک شناسی (۲ نمره)	
۷	از بارز ترین شاخصه های زبان شعر عصر بیداری و است .	۵/۱
۸	نام سبک یا دوره ی مورد نظر را با توجه به توضیح گزینه های زیر بنویسید : (الف) زبان ، تخیل و اندیشه در این سبک تکرار شنیده هاست. (ب) در ادبیات این دوره ، نو آوری، اندیشه های باستان گرا و گاهی گرایش به شعر های ترجمه ای مورد توجه قرار گرفت. (الف) (ب)	۵/۱
۹	شعر « زمستان » مهدی اخوان ثالث را از نظر ادبی و فکری بررسی کنید : سلامت را نمی خواهند پاسخ گفت سرها در گریبان است کسی سر بر نیارد کرد پاسخ گفتن و دیدار یاران را نگه جز پیش پا را دید نتواند که ره تاریک و لغزان است ...	۱

باسمه تعالی
وزارت آموزش و پرورش

علوم و فنون ادبی ۳

	موسیقی شعر (۶نمره)	
۰/۵	تقطیع واژگان مشخص شده در مصرع های زیر طبق کدام اختیارات زبانی شاعری است؟ الف) سعدی نظر از رویت کوتاه نکند هرگز (UU -) ب) در دام فتاده آهوپی چند. (U -)	۱۰
۰/۵	نام وزن مصراع های « دل و کشورت جمع و معمور باد » و « در نیابد حال پخته هیچ خام » به ترتیب در کدام گزینه آمده است ؟ الف) متقارب مثنی سالم- هزج مثنی محذوف ب) متقارب مثنی محذوف- رمل مسدس محذوف	۱۱
۰/۵	با توجه به تعریف « شاعر می تواند بنا به ضرورت یک هجای بلند و یک هجای کوتاه کنار هم را جا به جا کند » کدام اختیار شاعری مورد نظر است؟ الف) ابدال ب) قلب	۱۲
۰/۵	اگرچه واحد وزن شعر فارسی است، برای نام گذاری وزن ها به شیوه عروض عرب مبنای محاسبه قرار می گیرد.	۱۳
۱	شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ یکی از ویژگی های این قالب را بیان کنید. رود می نالد جغد می خواند غم بیاویخته با رنگ غروب می تراود زلبم قصه ی سرد دلهم افسرده در این تنگ غروب ...	۱۴
۱	وزن کدام بیت «همسان» است؟ نام وزن (بحر) آن را بنویسید. الف) ماه فرو ماند از جمال محمد سرو نباشد به اعتدال محمد ب) خداوندا شیم را روز گردان چو روزم بر جهان پیروز گردان	۱۵
۲	بیت زیر را تقطیع کنید و وزن آن را بدست آورید. بی مهر رخت روز مرا نور نمانده است و ز عمر، مرا جز شب دیجور نمانده است. ادامه سؤالات در صفحه ی ۳	۱۶
	زیبایی شناسی (۶ نمره)	
۱	در ابیات زیر قسمت های مشخص شده چه آرایه هایی را بوجود آورده است ؟ نام ببرید: الف) چیست این سقف بلند ساده ی بسیار نقش هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست (.....) ب) از این شعر تر شیرین زشاهنشده عجب دارم که سرتاپای حافظ را چرا در زر نمی گیرد ؟ (.....) ج) از در صلح آمده ای یا خلاف با قدم خوف روم یا رجا ؟ (.....) د) حرفی است اینکه خضر به آب بقا رسید زین چرخ دل سیه ، دم آبی ندید کس (.....)	۱۷
۱	آرایه ی تضمین را در بیت زیر بیابید و آن را توضیح دهید. ایوب با چندین بلا کاندرا بلا شد مبتلا پیوسته این بودش دعا : « الصبر مفتاح الفرج »	۱۸
۱	در ابیات زیر مراعات نظیر را مشخص کنید. قبله ام یک گل سرخ / جانمازم چشمه، مهرم نور / دشت سجاده من	۱۹
	ص ۲ ادامه سؤالات در صفحه ۳	

باسمه تعالی
وزارت آموزش و پرورش

علوم و فنون ادبی ۳

۱/۵	باتوجه به بیت « با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است به مواردخواسته شده پاسخ دهید: نوع لف و نشر: الف) لف ۱: ب) لف ۲ ص ج) نشر ۱: د) نشر ۲ ۲ ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت»	۲۰
۰/۵	توضیح زیر کدام آرایه ی ادبی را معرفی می کند؟ « آوردن واژه ای است با دو معنی که یک معنای آن مورد نظر و پذیرفتنی است و معنای دیگر - که مورد نظر نیست - با بعضی از اجزای کلام تناسب دارد.» الف) ایهام ب) ایهام تناسب	۲۱
۰/۵	مناسب ترین آرایه برای تصویر آفرینی در حماسه کدام آرایه است؟	۲۲
۰/۵	آرایه حسن تعلیل را در کدام بیت می یابید؟ آن را توضیح دهید. الف) چون شبنم اوفتاده بدم پیش آفتاب مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم ب) تویی بهانه ی آن ابرها که می گریند بیا که صاف شود این هوای بارانی	۲۳
	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)	
۲	شعر زیر را در دو سطح ادبی و فکری بررسی کنید. (با توجه به ویژگی های شعر دوره ی انقلاب) سرا پا اگر زرد و پژمرده ایم ولی دل به پاییز نسپرده ایم چو گلدان خالی لب پنجره پر از خاطرات ترک خورده ایم اگر داغ دل بود، ما دیده ایم اگر خون دل بود ما خورده ایم اگر دشنه ی دشمنان، گردنیم اگر خنجر دوستان، گرده ایم دلی سر بلند و سری سر به زیر از این دست عمری به سر برده ایم ویژگی های ادبی: ۱- ۲- ویژگی های فکری: ۱- ۲-	۲۴
۲	شعر زیر را بخوانید و با توجه به آن، به پرسش ها پاسخ دهید. غلغلی انداختی در شهرتهران ای قلم خوش حمایت می کنی از شرع قران ای قلم گشت از برق تو ظاهر نورایمان ای قلم مشکلات خلق گردد از تو آسان ای قلم نیستی آزاد در ایران ویران ای قلم الف) یک ویژگی زبانی و یک ویژگی فکری در شعر فوق بیابید. ب) یک آرایه بدیع لفظی و یک آرایه بدیع معنوی بنویسید. ص ۳ پیروز باشید.	۲۵